

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	292 «Міжнародні економічні відносини»
Тривалість викладання	7 семестр 14 чверть
Заняття:	осінній семестр
Лекції	2 години на тиждень
Семінарські заняття	2 години на тиждень
Мова викладання	українська
Кафедра, що викладає	Цивільного, господарського та екологічного права

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Потіп Микола Миколайович
Науковий ступінь	Доктор юридичних наук
Наукове звання	Доцент
Посада	Професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
Контакти	Моб: +380969686128
E-mail	lenylka@meta.ua
Профайл	http://cgp.nmu.org.ua/ua/vykl.php
Персональна сторінка	https://scholar.google.com.ua/citations?user=G66Lc60AAAAJ&hl=uk
Консультації	ауд.10/312, 2 години на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра цивільного, господарського та екологічного права, 49005 м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 314
Онлайн-консультації	електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і святкових днів) Potip.M.M@nmu.one

1. Анотація до курсу

Вивчення курсу «Міжнародне приватне право» дає можливість визначити систему правових норм щодо регулювання приватноправових відносин з іноземним елементом, їх застосування, а також положення наукової доктрини з даного питання.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Міжнародне приватне право» є: ознайомлення студентів з теоретичними положеннями щодо правового регулювання приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом, вивчення ними основних законодавчих, міжнародних та інших нормативно-правових актів, які регулюють вказані відносини, набуття вмінь і навичок застосовувати отримані знання. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право» є набуття знань, вмінь і навичок, що надають студентам можливість вільно орієнтуватися в правовому регулюванні приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом, вірно тлумачити положення вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів, а також користуватися ними у практичній діяльності.

3. Результати навчання

Р 7	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
Р 16	Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.
Р 17	Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.
Р 19	Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.
Р 20	Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ	

Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
Поняття, предмет та джерела міжнародного приватного права	7
Колізійні норми міжнародного приватного права. Застосування іноземного права.	7
Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві	7
Правовий статус юридичних осіб та держави у міжнародному приватному праві	7
Право власності та інші речові права у міжнародному приватному праві	7
Колізійні норми сімейного права	7
Колізійні норми спадкового та трудового права	7
Міжнародний цивільний процес	7
СЕМІНАРИ	
Поняття, предмет та джерела міжнародного приватного права	8
Колізійні норми міжнародного приватного права. Застосування іноземного права.	8
Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві	8
Правовий статус юридичних осіб та держави у міжнародному приватному праві	8
Право власності та інші речові права у міжнародному приватному праві	8
Колізійні норми сімейного права	8
Колізійні норми спадкового та трудового права	8
Міжнародний цивільний процес	8
РАЗОМ	120

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс 365.

6. Система оцінювання результатів навчання та вимоги

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення НТУ «Дніпровська політехніка» «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 3).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
Навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
Лекції	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, бліц-опитування, виконання завдань під час лекцій		
Семінарські заняття	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, тестування, виконання завдань під час семінару виступ-презентація, реферат/ ессе/ наукова доповідь	підсумкове тестування у формі контрольної роботи (КР)	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів; підсумкове тестування у формі КР під час заліку за бажанням здобувача вищої освіти

6.3. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за оцінки за роботу на семінарських заняттях (оцінюється 8 занять, участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 10 балів). Отримані бали на семінарських заняттях та бали за самостійну роботу (максимально 10 балів) додаються до оцінки з підсумкової (тестової) роботи в кінці семестру (10 балів) та є підсумковою оцінкою за вивчення навчальною дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Диф. залік відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100
--	--

6.4. Критерії оцінювання за роботу на семінарських заняттях:

8 семінарських занять оцінюються максимально у 10 балів кожне, причому:

10 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури;

8 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу;

6 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії;

4 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

2 бали – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

0 балів – відсутність відповіді.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У разі порушення студентом академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс 365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Міжнародне приватне право».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для студентів денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або

через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Студентам, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших студентів, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Лекційні та семінарські заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність або в період епідемій) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за графіком, погодженим з викладачем.

7.5. Бонуси. Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії студентам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право».

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні нормативні акти:

- Конституція України. Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості ВРУ. 1996. № 30. Ст. 141.

- акти міжнародного права:

1. Загальна декларація прав людини: ООН; Декларація, Міжнародний документ від 10.12.1948 // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015

2. Конвенція МОП № 139 «Про мінімальний вік для прийняття на роботу» (Ратифікована 07.03.1979 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1979. №12. Ст.146.

3. Конвенція МОП № 2 «Про безробіття» (Ратифікована 04.02.1994 р.) // Відомості Верховної Ради України. 1994. №23. Ст.164.

4. Конвенція МОП № 158 «Про сприяння колективним переговорам» (Ратифікована 04.02.1994 р.) // Відомості Верховної Ради України. 1994. №23. Ст.165.

5. Конвенція МОП від 19.06.1997 р., № 181 // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: // http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_046.

6. Конвенція МОП про захист заробітної плати від 01.07.1949 № 95 // Конвенції та рекомендації, ухвалені Міжнародною організацією праці (1919-1964). – Том I. – Женева : Міжнародне бюро праці.

7. Конвенція МОП про захист прав людини і основоположних свобод: Рада Європи; Конвенція МОП, Міжнародний документ від 04.11.1950 // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (ратифікована Законом України від 17 липня 1997 р. № 475/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 40. Ст. 263.

8. Конвенция Организации Объединенных Наций по морскому праву от 10 декабря 1982 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_183

9. Конвенція з примирення і арбітражу в рамках НБСЄ від 26 вересня 2003 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет- сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_181

10. Конвенция о Кодексе поведения линейных конференций от 6 октября 1983 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет- сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_020

11. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_003

12. Міжнародна конвенція про вантажну марку від 5 квітня 1966 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896_007

13. Конвенція про відкрите море від 29 квітня 1958 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_180

14. Конвенція про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів та багажу від 9 липня 1997 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/997_034

15. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію від 7 грудня 1944 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_038

16. Конвенція про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_002

17. Конвенція УНІДРУА про міжнародний факторинг від 28 травня 1988 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет- сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_210

18. Конвенція УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг від 28 травня 1988 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_263

19. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенція МДП) від 14 листопада 1975 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_012

20. Манильская декларация о мирном разрешении международных споров от 15 ноября 1982 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу:

http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_568

21. Марракешское соглашение о создании Всемирной торговой организации от 15 апреля 1994 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/002>

22. Міжнародна угода по цукру від 1992 р. від 20 березня 1997 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_097

23. Угода про створення зони вільної торгівлі від 4 квітня 1999 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/997_051

24. Резолюция 45/158 Генеральной Ассамблеи ООН от 18 декабря 1990 года // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_202

25. Решение об Основах таможенных законодательств государств-участников Содружества Независимых Государств (Алматы, 10 февраля 1995 г.) // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakonuz.com/?document=16528>

26. Угода про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) від 9 травня 1980 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?code=994_291

27. Угода про створення Співдружності Незалежних Держав від 8 грудня 1991 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс].: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_077

28. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору від 9 липня 1997 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?code=994_002

29. Хартия экономических прав и обязанностей государств от 12 декабря 1974 г. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/?uid=1042.1.546>

30. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15 квітня 1994 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/981_018

31. Європейська конвенція про громадянство від 6 листопада 1997 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_004

32. Угода про принципи формування спільного транспортного простору і взаємодії держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав у галузі транспортної політики від 9 жовтня 1997 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_054

33. Статус Конвенції про визнання і приведення у виконання іноземних

арбітражних рішень від 30 січня 2001 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електрон. ресурс]. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b63

- закони:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 липня 1991 року / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 18-22. Ст. 144
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356
4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545
5. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII / Верховна Рада України. [URL:http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/page7](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/page7).
6. Про участь у господарському процесі відособлених підрозділів юридичних осіб: Роз'яснення Вищого арбітражного суду України від 12 травня 1995 р. шз змінами станом на 01.09.2005 року / Верховна Рада України. [URL:http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/page7](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/page7).
7. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – С. 446.
8. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, N 49, ст.682
9. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 №2235-III // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 13. ст. 65
10. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 31-32, ст.263
11. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради України..1991. №29.
12. Про імміграцію: Закон України від 07.06.2001р. №2491-III // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 41. ст. 197
13. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, N 47, ст.646
14. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01.06.2000 № 1775-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 36, ст.299
15. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 року N 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. 2005. № 32. ст.422.
16. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 № 4002-XII // Відомості Верховної Ради. 1994. № 25. ст. 196
17. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей. Закон України від 24 січня 1995 р. № 20/95-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, N 6, ст. 35
18. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року N 3687-XII// Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7 -

Ст.32.

19. Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 16 червня 1999 року N 752-XIV // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 32 Ст.267.

20. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року N 3689/ Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7 Ст.36.

21. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 року N 3688-XII// Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7 Ст.34.

22. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21.01.1994 № 3857-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 18, ст.101

23. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, N 19-20, ст.179

24. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 р. №19 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 19, ст. 80

25. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 № 1382-IV

26. Про товарну біржу: Закон України від 10.12.1991 № 1956-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 10, ст.139

- підзаконні акти:

1. Анкета отримувача паспорта громадянина України для виїзду за кордон: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.04.2006 № 580 // Офіційний вісник України від 17.05.2006 р., № 18, стор. 22, стаття 1328

2. Положення про порядок державної реєстрації благодійних організацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 р. № 382. // Офіційний вісник України від 16.04.1998 р., № 13, стор. 59

3. Про виїзд громадян України за кордон та їх в'їзд в Україну: Постанова Верховної Ради України від 03.02.1993 № 2976-XII // <http://zakon2.rada.gov.ua>

4. Про внесення змін до Порядку посвідчення заповітів і доручень, прирівнюваних до нотаріально посвідчених. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 липня 2006 р. № 940. // Офіційний вісник України від 19.07.2006 р., № 27, стор. 100, стаття 1966

5. Про деякі питання виконання міжнародних договорів України про правову допомогу та правові відносини у цивільних та сімейних справах у частині витребування документів та виконання прохань про надання правової допомоги з питань державної реєстрації актів цивільного стану: Наказ Міністерства юстиції України від 31.08.2011 № 2050/5 // Офіційний вісник України від 19.09.2011 р., № 70, стор. 54, стаття 2661

6. Про Експертну групу з підготовки проектів міжнародних договорів України про правові відносини та правову допомогу у цивільних і кримінальних справах: Указ Президента України № 476/2004 від 24.04.2004 // <http://zakon1.rada.gov.ua>

7. Про затвердження Інструкції про порядок виконання міжнародних договорів з питань надання правової допомоги в цивільних справах щодо вручення документів, отримання доказів та визнання і виконання судових рішень: Наказ Міністерства Юстиції України № 1092/5/54 від 27.06.2008 // Офіційний вісник України від 18.07.2008, № 50, стор. 48, стаття 1646

8. Про затвердження Інструкції про порядок реєстрації актів громадянського стану в дипломатичних представництвах та консульських установах України: Наказ Міністерства юстиції України від 23.05.2001 № 32/5/101 // Офіційний вісник України від 29.06.2001 р., № 24, стор. 77, ст 1082

9. Про затвердження Інструкції про порядок реєстрації представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні: Наказ МЗЕЗторгу України від 18.01.1996 № 30 // <http://zakon2.rada.gov.ua>

10. Про затвердження Положення про порядок видачі Національним банком України індивідуальних ліцензій на розміщення резидентами (юридичними та фізичними особами) валютних цінностей на рахунках за межами України: Постанова Національного банку України від 14.10.2004 № 485 // Офіційний вісник України від 26.11.2004 — 2004 р., № 45, стор. 73, ст 2978

11. Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.01.1997 № 112 // Офіційний вісник України — 1997 р., № 6, стор. 41

12. Про затвердження Положення про Спадковий реєстр: Наказ Міністерства юстиції України від 07.07.2011 № 1810/5 // Офіційний вісник України від 25.07.2011 р., № 54, стор. 34, стаття 2155

13. Про затвердження Порядку видачі, продовження строку дії та анулювання дозволів на використання праці іноземців та осіб без громадянства: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.04.2009 № 322 // Офіційний вісник України від 17.04.2009 р., № 26, стор. 52, стаття 871

14. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5 // Офіційний вісник України від 07.03.2012 р., № 17, стор. 66, стаття 632

15. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування: Наказ Міністерства юстиції України від 11.11.2011 № 3306/5 // Офіційний вісник України від 02.12.2011 р., № 91, стор. 172, стаття 3312

16. Про затвердження Порядку державної реєстрації заповітів і спадкових договорів у Спадковому реєстрі: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 491 // Офіційний вісник України від 20.05.2011 р., № 35, стор. 75, стаття 1459

17. Про затвердження Порядку продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.02.2012 № 150 // Офіційний вісник України від 07.03.2012 р., № 17, стор. 15, стаття 612

18. Про затвердження Порядку стягнення аліментів на дитину (дітей) у разі виїзду одного з батьків для постійного проживання в іноземній державі, з якою не укладено договір про подання правової допомоги: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002 № 1203 // Офіційний вісник України від 06.09.2002 р., № 34, стор. 175, стаття 1599

19. Про затвердження Правил оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 567 // Офіційний вісник України від 10.06.2011 р., № 41, стор. 91, стаття 1681

20. Про затвердження Правил оформлення і видачі запрошень іноземцям та особам без громадянства на отримання візових документів для в'їзду в Україну: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08.10.2008 № 524 // Офіційний вісник України від 28.11.2008 р., № 88, стор. 126, стаття 2964

21. Про затвердження форми згоди на виїзд дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення: Наказ Міністерства соціальної політики України від 18.01.2012 № 21 // Офіційний вісник України від 17.02.2012 р., № 11, стор. 327, стаття 443

22. Про інвестування майнових цінностей резидентами за межами України: Указ Президента України від 13.09.1995 № 839/95 // <http://zakon2.rada.gov.ua>

23. Про навчання іноземних громадян: Постанови Кабінету Міністрів України від 26.02.1993р. № 136 // <http://zakon2.rada.gov.ua>

24. Про право власності на окремі види майна: Постанова Верховної Ради України від 17.06.1992 р. № 2471-ХІІ. // Відомості Верховної Ради України..-1992.- № 35, ст.517;

25. Про представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 № 631 // <http://zakon2.rada.gov.ua>

26. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 № 15-93 // Відомості Верховної Ради України від 27.04.1993 — 1993 р., № 17, стаття 184

- постанови, інші рішення, роз'яснення судів (Конституційного, Верховного):

1. Методичні рекомендації щодо вчинення нотаріальних дій, пов'язаних із вжиттям заходів щодо охорони спадкового майна, видачею свідоцтв про право на спадщину та свідоцтв про право власності на частку в спільному майні подружжя: Рішення Міністерства юстиції України від 29.01.2009 // <http://zakon2.rada.gov.ua>

2. Окремі питання спадкування: Роз'яснення Міністерства юстиції України від 11.10.2011 // <http://zakon2.rada.gov.ua>

3. Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення. Постанова Пленуму Верховного суду України від 31 січня 1995 р. № 5.

4. Про судову практику у справах про спадкування: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.2008 № 7 // Вісник Верховного суду України від 06.2008 р., № 6, стор. 17

5. Щодо виїзду за кордон осіб, які мають невиконані зобов'язання, в тому числі зі сплати аліментів, покладені на них рішеннями судів: Лист Міністерства юстиції України від 06.06.2008 № 25-32/507 // Баланс від 23.06.2008 р., № 50, стор. 14

6. Щодо засвідчення нотаріусами справжності підпису на заявах про виїзд дітей за кордон: Лист Міністерства юстиції України від 31.07.2009 № 9366-0-26-09-31 // <http://zakon2.rada.gov.ua>

7. Щодо обмеження виїзду за межі України боржників банків: Лист Національного банку України від 03.11.2009р. № 49-012/2687-20491 // <http://zakon2.rada.gov.ua>

8. Щодо оформлення спадкових прав фізичних та юридичних осіб: Лист Міністерства юстиції України від 11.10.2010 № 31-32/238 // <http://zakon2.rada.gov.ua>

9. Щодо тимчасового обмеження в праві виїзду за кордон: Лист Національного банку України від 07.10.2009 № 18-312/4255-18700 // <http://zakon2.rada.gov.ua>

Підручники:

1. Міжнародне приватне право: Підручник для юрид. вищ. навч. закл. / за ред. проф. В.П. Жушмана та доц. І.А. Шуміло. – Х.: Право, 2012. – 320 с.

2. Федияк Г.С. Міжнародне приватне право: підручник для студентів вузів / Г.С. Федияк, Л.С. Федияк. – 4-те вид., доп. і перероб. – К.: Атіка, 2009. – 500 с.

3. Юлдашев О.Х. Міжнародне приватне право: Академічний курс: Підручник для студентів вузів. – К.: Ін Юре, 2004. – 528 с.

4. Міжнародне приватне право: Підручник для студентів вузів / Н.В. Аляб'єва та ін.; ред.. С.Г. Кузьменко. К.: Центр навчальної літератури, 2010. 316 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник для студентів вузів / ред.. В.М. Гайворонський. К.: Юрінком Інтер, 2006. 367 с.

2. Ляхівненко С.М. Міжнародне приватне право: Навчально- методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчання / Електрон. чит. зал ПУЕТ. Полтава, 2013. 189 с.

3. Баймуратов М.О. Міжнародне приватне (колізійне) право України: правосуб'єктність осіб: теоретико-методологічні аспекти / М.О. Баймуратов, Р.В. Чорнолуцький. – Суми: Університетська книга, 2009. – 252 с.

4. Мережко О.О. Проблеми теорії міжнародного публічного та

приватного права / Олександр Мережко. К.: Юстиніан, 2010. 320 с.

5. Дахно І.І. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник для студентів вузів / І.І. Дахно. – 2-ге вид., стереотип. К.: МАУП, 2004. 312 с.

6. Міжнародне приватне право: Науково-практичний коментар / ред. А.С. Довгерт. Х.: Одиссей. 2016. 352 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Трояновський О. Питання договірної відповідальності у міжнародному приватному праві // Юридичний журнал. 2015. № 9. С. 45-52.

2. Виговський О.І. Колізійні питання обігу боргових цінних паперів у міжнародному приватному праві // Бюлетень міністерства юстиції України. 2011. № 8-9. С. 81-86.

3. Покачалова А. Визначення застосовного права до забезпечувальних правочинів у міжнародному приватному праві // Юридична Україна. 2011. № 8. С. 66-72.

4. Плахотнюк Н.В. Проблема застосування судами іноземного права. Бюлетень міністерства юстиції України. 2016. № 7. С. 65-71.

5. Грамацький Е. Проблема мобільного конфлікту в міжнародному приватному праві // Підприємництво, господарство і право. 2015. № 5. С. 62-64.

6. Феденяк Г.С. Міжнародне приватне право (у запитаннях та відповідях). К: Атіка, 2017. 336 с.

7. Феденяк Г.С. Міжнародне приватне право: підручник/ Г.С.Феденяк, Л.С.Феденяк; Г.С. Феденяк, Л.С. Феденяк.- Вид. 4-те, перероб і доп.- Київ: Атіка, 2009. 500 с.- ISBN 978-966-326-346-5

8. Черкес М.Ю. Міжнародне право: підручник Одеська національна юридична академія. Київ: Правова єдність, 2009. 392 с.

9. Юлдашев О.Х. Міжнародне приватне право. Академічний курс: для студ. вищ. навч. закл. / О.Х.Юлдашев. К.: Ін Юре, 2004. 528 с.

10. Шимон С. І. Цивільне та торгове право зарубіжних країн: курс лекцій / С. І. Шимон. К.: КНЕУ, 2006. 240 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://portal.rada.gov.ua/> - Офіційний портал Верховної Ради України
2. <http://www.president.gov.ua/> - Офіційне представництво Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua/control/> - Урядовий портал
4. <http://www.court.gov.ua/> - Офіційний веб-портал «Судова влада України»
5. <http://www.ccu.gov.ua/> - Конституційний Суд України
6. <http://www.scourt.gov.ua/> - Верховний Суд України
7. <http://www.vasu.gov.ua/> - Вищий адміністративний суд України
8. <http://vgsu.arbitr.gov.ua/> - Вищий господарський суд України
9. <http://www.minjust.gov.ua/> - Міністерство юстиції України
10. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека імені В. І. Вернадського
<http://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень